

Zíreggelt!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 350 lej, félévre 180 lej, negyedévre 90 lej, havonta 30 lej, egy hétre 7 lej

Első évfolyam — 4. szám

Kedd

Cluj-Kolozsvár, 1932. június 21

A milliárd

A liberálisok, főleg Duca közvetlen környezetében és Argetoianu volt pénzügyminiszter személyes hívei között nagy meglepetést és politikai féltékenységet váltott ki a Vaida-kormány pénzügyminiszterének, Mironescunak bel- és külföldi sikere. Mironescu tudvalevőleg azzal kezdte pénzügyi működését, hogy a Nemzeti Banktól egymilliárd lej sürgős kölcsönt eszközölt ki az új kormány részére. Ezt a fizetési kölcsönt Mironescu ki is utaltatta a hadsereg, tisztviselők és nyugdíjasok részére, már meg is kezdik hátralékos illetményeik kifizetését.

Az új kormány sorsát megpecsételő készpénzkölcsön sikere egy szerre felrázta közönyűkből a politikai pártokat, új bizakodással töltötte meg a nemzeti parasztpártiakat, bűnbánó vallomást csikart ki Argetoianu kudarcáról és pokoli bosszu-hadjáratra serkentette a reményüket vesztett ellenzéki korifeusokat.

Mironescu pillanatnyi sikere csak látszólagosan fedi az ő politikai koncepciójának komoly és őszinte megnyilatkozását. Elsősorban is politikai multja és felkészültsége, amelynek ha nincsenek is eddig történelmileg megörökíthető nagyobb eseményei, megerősítik a bel- és külföld előtt megbízhatóságát, jóhiszeműségét, józan és mérsékelt felfogását. Mint volt külügyminiszter feltűnt kormányának tagjai között, sőt a külföldi hatalmak legmoverebb diplomata-képviselői előtt is, előkelő nyugodtságával, meggyőző, nyugateurópai modorával, egyéni korrektségével és a realitások iránt való egészséges érzékével.

De most van az első alkalma Mironescunak, hogy meglepje a tespedt közvéleményt és megnyerje a külföld már-már veszendőbe ment bizalmát a maga politikai és pénzügyi terveinek parlamentáris és a mindennapi élet szükségleteit kielégítő megvalósítása számára. Ennek a jóhiszemű és semmiféle belső vagy külső akadálytól vissza nem rettenő energiának első szikrája gyújtotta fel egyszerre a közvélemény szunnyadó önbizalmát, élesztette fel a lerongyolt, leépített veritékeny gondok közt küzködő, de mégis az európai államok keretei között élni kénytelen és élni akaró polgárok reményét.

Ma dől el a kartell kérdés

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ugy a magyar, mint a román nemzeti párti köröket napok óta a kartellkötés kérdése tartja bizonyos foku izgalomban. Lesz kartell, nem lesz kartell? — kérdik és találgatják az emberek, de pozitívumot senki sem tud. A „Jóestét!” munkatársának alkalma volt erről a kérdéssel ma hosszasan elbeszélgetni egy vezető politikussal, s így illetékes helyről szerzett információk alapján a következőket közölhetjük:

— Legelőször is le kell szögezni, hogy kartell kérdésében eddig semmilyen hivatalos tárgyalások nem voltak.

Mindössze bizonyos udvariassági megbeszélések és személyes kezdeményezések voltak ebben az ügyben. Az első hivatalos tárgyalás a megbeszélések után ma fog megtörténni. És ugyancsak

ma fog eldőlni, hogy lesz-e kartell vagy nem lesz kartell?

A tárgyalás lefolytatására Kolozsvárra érkezik Popoviciu miniszter s az ő érkezésétől függ az időpont is, amikor a kartell kérdésére a végleges pecsétet rá lehet ütni. Ez azonban, ismétlem, hogy ma véglegesen tisztázódni fog.

Borzalmas katasztrófa a kolozsvári pályaudvaron

Egy vasuti őrnek levágta mindkét lábát a Rapid

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az éjszaka folyamán megrázó baleset történt a kolozsvári állomáson. Kocsis László 34 éves éjjeli őr át akart menni a vasuti pályaudvaron, amikor a Rapid vágatva robogott be a pályaudvarra.

Kocsis abban a hitben, hogy az a harmadik vágányon jön, nyugodtan lépett be a második vágány közé, de ebben a pillanatban megröppenve vette észre, hogy a mozdonny alig van tőle néhány méterre. Egy pillanatig az ijedségtől lábait földbegyökereztek, de a másik pillanatban már az életösztöntől hajtván, ugrani akart, hogy életét megmentse, azonban már későn.

A mozdonny kerekai zajos dübörgéssel robogtak át Kocsis lábain, magukkal vonszolva az ordító embert tizenöt-husz méter távolságra,

amíg a vonatot sikerült lefékezni. Az összefutó vasutasok elé rémes látvány tárult.

A kerekék Kocsisnak mindkét lábát térdből levágták, s meg-

töltötték az egész pályát összefűzött lábának leszakadt husdarabjaival, kifolyó vérével.

A szerencsétlenül járt ember fájdalomtól eltorzult hangon kiáltott bele a sötét éjszakába, olyan rémesen, hogy még az erős idegzetű férfiak sem bírták hallgatni és sietve menekültek a közelből. Mire a mentők kiszálltak, Kocsis a nagy vérvesztéstől már eszméletlenül feküdt. A mentők az elvágott ütőereket elköttették és sietve szállították be a sebészeti klinikára, ahol rögtön megoperálták. Kocsis állapota súlyos, de ha közben nem áll be komplikáció, még lehet remény az életbenmaradásához.

A szerencsétlenül járt ember felesége még mit sem tud a történetekről,

s reggel, szokás szerint, most is várni fogja a férjét, mint máskor, de Kocsis László 34 éves vasuti őre egy darabig nem fog hazamenni fiatal feleségéhez.

Ujabb kommunista letartóztatások Erdélyben

NAGYVÁRAD. Ullmann Sándort és társait már szabadlábra helyezték, viszont Temesváron letartóztatták Müller Kálmán ismert munkásvezért, dr. Juhl és dr. Nagy, valamint még más 25 kommunista agitátort tiltott gyűlésezés és állam-

ellenes propaganda miatt.

SZÉKELYUDVARHELY. Udvarhelyen letartóztatták Jakab János kommunista vezetőt, aki jelöltetni akarta magát. A letartóztatások nem állanak összefüggésben a jelölésekkel.

Az ország pénzügyi reorganizációját követeli Mihalache

BUCURESTI. A Lupta behatóan foglalkozik Mihalache vasárnapi kisénevei beszédével, amely válasz volt a liberálisok támadásaira és nagyjában körvonalozta a nemzeti parasztpárt kormányzási programját, amit a párt megvalósítani kíván, ha uralomra jut. Mihalache kihangsúlyozta, hogy a nemzeti parasztpárt az új árakra helyezett jövőbeli mekkével egyensúlyba akarja hozni a közterheket és így a jövődellemmel arányba fogja hozni az adót. A szállítási díjakat is redukálni fogják a kereskedelem fellendítése érdekében és az ipari és mezőgazdasági cikkek árnívóját is ki fogják egyensúlyozni. A nemzeti parasztpárt ragaszkodik a lej stabilitásához, azt kívánja azonban, hogy elegendő mennyiségű pénz legyen forgalomban, az érdekelt külföldi államok hozzájárulásával. Ami a konverziót illeti, azt a nemzeti parasztpárt fentartja, de ez nem jelenti, hogy az új ritmus híveinek biztosított kedvezményeket megtűrik a törvényben, mert ez botránkozta meg leginkább a hitelezőket és ez sértette főként az állam hitelét, mint az a Rist-jelentésből is kitűnik.

Politikai körök nagy meglepéssel fogadják a Mihalache által körvonalazott programot, amely az ország pénzügyi apparátusának reorganizálását is követeli, egyhangzóan a Vaida-kormányt a Népszövetséghez intézett jegyzékével, amelyben a Népszövetség szakértőinek támogatását kérte a reorganizáció munkájában.

A német párt egyezséget kötött a nemzeti párttal

CLUJ-KOLOZSVÁR. Legujabb értesülésünk szerint a romániai német párt, amelyet dr. Brandsch Rudolf, az új kormány kisebbségi minisztere vezet, végleges megegyezésre jutott a nemzeti parasztpárttal, amelynek megbízásából Madgearu volt miniszter vezette az egyezségi tárgyalásokat. A paktum-szerű megállapodás a német párt részére tíz képviselői, illetve szenátori helvet biztosít az új parlamentben.

Megint van egy kartell

BUCURESTI. A cuzisták és nemzeti szocialisták megegyeztek egymással. Választási kartellt és paktumot kötöttek, mely szerint elfogadják egymás programját. Tatarescu Stefán, a nemzeti szocialista párt elnökét a bukaresti listán második helyen jelölték. A nemzeti szocialista párt megalakulása alkalmával hangsúlyozza, hogy nem antiszemita párt, de a cuzistákkal való paktum folytán kiderült, hogy ez az állítás nem felel meg a valóságnak.

Meg kell szüntetni a vámhatárokat

PARIS. A leszerelési konferencián tartózkodó Von Pappen birodalmi kancellár az újságírók előtt kijelentette, hogy az eddigi nemzetközi konferenciák eredménye csalódást keltett Németországban, mert semmi pozitív eredményt nem produkáltak. Egy boldogabb atmoszféra megteremtésére le kell dönteni a vámhatárokat és valutakedvezményeket kell tenni.

NEMZETKÖZI GYÜLÉS A SEXUÁLIS KÉRDÉS MEGREFORMÁLÁSÁRA

BERLIN. Ez év őszén fog összejúlni az 5-ik világkongresszus, mely a sexuális kérdés reformját akarja megoldani tudományos alapon. A kongresszus Bonban, szeptember 20-án ül össze és hat napig tart. E kongresszuson fogják letárgyalni a sexuális eseteket, sexuális kérdéseket, orvostani eseteket. Az érdeklődés óriási. A világ legjobb nevű tudósai jelentették be részvételüket. A kongresszus elnöke J. Welskopf professzor lesz.

Kirabolták a Marmorosch bank igazgatóját

BUCURESTI. Érdekes vonatrablásról ad hírt a mai bukaresti telefon jelentés. Amint ismeretes, Titulescut a határig elkísérte Tabakovics, a Marmorosch Bank volt igazgatója is. Tabakovics abban a szalonkocsiban, amely Titulescut vitte, visszautazott Bukarestbe. A Bánát valamelyik állomásán egy vasúti tolvaj hatolt be az alvó Tabakovics fülkéjébe és narkotikummal elkábította, nehogy felébredjen. Elvette 25 ezer lej készpénzt, ruháinak egy részét és bizonyos iratokat, melyeket éppen Titulescut adott át Tabakovicsnak. A volt bankigazgató csak Bukarest közelében ébredt fel és nagy megdöbbenéssel vette észre a történeteket. Az ügyes vonatrablót keresi a rendőrség.

RÁDIÓ

BUDAPEST. 11.15: Rádióhangverseny. 14: Déli harangszó. 14.05: Rádiókvintett. 18: Gyermekrádió. 19: Előadás. 19.30: Sovánka Nándor cigányzenekara. 20.30: Főth János előadása. 21.05: Az államvasutások dalárdája. 21.45: Földi Mihály előadása. 22.15: Az Operaház zenekarának hangversenye. Geiger Stefi hegedűművész közreműködésével. Vezényel Dohnányi Ernő. 23.50: Horváth Gyula cigányzenekara.

KEDD, JUNIUS 21.

BUCURESTI. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Vegyes hangverseny. 19.10: A hangverseny folytatása. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Rádiózenekar. 21.30: Előadás. 21.45: Aurel Alexandrescu éneke. 22.15: Rádiózenekar.

Folyik a pénz a választásokon

BUCURESTI. Politikai körök feltűnőnek tartják, hogy a szélsőséges pártok nagy anyagi eszközökkel rendelkeznek a választásokon és egész autó-tábor áll rendelkezésükre a komoly pártokkal

szemben, amelyeknek anyagi eszközeik sokkal mérsékeltebbek. A lapok felvetik a kérdést, honnan veszik a szélsőséges pártok ezt a sok pénzt?

Hatmillió aranyfontot kapott eddig Románia jóvátétel címen

BUCURESTI. Az Adeverul foglalkozik a lausannei konferencia Romániát érdeklő részleteivel és ezzel kapcsolatban leközi a Times adatait, amelyek szerint Románia 1931 június 30-ig, a Hoover-moratórium életbelépéséig 5.800.000 aranyfontot kapott jóvátétel címen és pedig 5.600.000 fontot Németországtól, 200 ezer fontot Bulgáriától és Magyarországtól. Ezzel szemben ugyanezen időpontig Románia háborús adósságaira 1.800.000

fontsterlinget fizetett, az egyenleg tehát Románia javára 4 millió aranyfont.

ami lejben 3 milliárd 252 milliónak felel meg.

Az Adeverul valószínűleg tartja, hogy ezek a számok jelentékenyen módosulni fognak Lausanneban.

Mi mindezt tisztelettel elhiszük, de kérjük, hová lett, mit csináltak ezzel a temérdek pénzzel? Arra vajjon nem adna választ a lausannei konferencia?

A magyar kisiparosság katasztrófális helyzete

BUDAPEST. Ma délelőtt dr. Kenéz Béla kereskedelemügyi miniszter előtt kihallgatáson jelent meg a magyar kisiparosság küldöttsége. A küldöttség, melyet a magyar kisiparosság vezető egyéniségei vezettek, kérték a minisztert a kisiparosság hathatósabb védelmére. A küldöttség szónoka előadta, hogy a jelenlegi körülmények között, a súlyos közterhek és gazdasági vál-

ság miatt nem tud egzisztálni. Kérték a minisztert, hogy a valutamegszorításokat ne alkalmazza rájuk, mert ezáltal az amugy is csőd szélén álló iparosság tönkremenetele elkerülhetetlen lesz. Kenéz Béla dr. kereskedelemügyi miniszter válaszában kijelentette, hogy minden eszközzel azon lesz, hogy az iparosság helyzetén könnyítsen.

Hazaárulással vádolt rendőrprefektus

CHISINAU. Érdekes hazaárulási per fejeződött be a napokban a kiseneyi hadbíróság előtt. A per még 1919-ben kezdődött, az impériumváltás idején, Ciora József ugyanis, aki a háború előtt Focsaniban még bérkocsis volt, majd 1916-ban, mint annyi százezer más társa, katonának vonult be, egy szép napon megunt a katonaleletet s eltűnt ezredétől. Bizonyára úgy gondolta, hogy jobb lesz, ha szépen átmegy a megszálló német hadtesthez, hiszen a zavarosban esetleg halásznai is lehet. Mivel a német nyelvet jól beszélte, a német csapatok mindjárt alkalmazták is, tolmács lett. És úgy látszik, bevált.

Minden bizonnyal lelkiismeretes ember kellett legyen hivatalában, mert rövid időn belül, elő is léptették és mit mondjunk, se több, se kevesebb, Focsani város „rendőrprefektusa” lett. A német okupáció után azonban Ciora urat elfogták, s 1929-ben elítélték 20 évi kényszermunkára. A „prefektus” ur természetesen nem nyugodott bele az ítéletbe, felebbezett s védjéje útján kérte az amnesztia törvény alkalmazását. Két órai tanácskozás után a hadbíróság elfogadta a védelem érvelését és Ciora Józsefet felmentette a hazaárulás vádjáról.

Bukás szélén állanak a kolozsvári sportegyesületek

CLUJ-KOLOZSVÁR. Amíg a román sportkörök jóviszonyban voltak a magyar sporthatóságokkal, egyre-másra jöttek a magyar csapatok, a szebbnél-szebb akciók egymást érték, a közönség özönlött a pályákra, s az egyesületeknek egyáltalán nem okozott gondot a csapatok fentartása. Ma azonban más a helyzet. Legközelebbi szomszédunk, a magyar sportélet, amely egyuttal elismerten számottevő tényezője a világ sporttársadalmának, ki van tiltva az ország területéről. Az egyesületeknek pedig nem áll módjukban kockáztatni német, vagy francia csapat lehozatalát, magyarországi versenyzők behozatala mellett még szép nyereségre is számíthattak a kolozsvári és vidéki egyesületek. Helyi eseményeknek közönsége nincs, az egye-

sületek válsággal küzdenek.

Valóságos megváltást jelentene az egyesületeknek egy-egy világhírű magyar versenyző lehozatala.

A sportforumok egyelőre azonban haragusan, meg vannak sértve s nem tesznek lépéseket a konfliktus békés elsimítására. A romániai sport pedig stagnál s az egyesületek a bukás szélén állnak.

Mennyivel célszerűbb és a sport szempontjainak megfelelőbb volna, ha az oktan ellentétek helyet kivirágozna végre a sportbéké olajága, a klasszikus ókor gladiátorainak bajnoki disze, amely nemcsak a kultúrnepek megértő jelvénye, hanem az örökké időszertű szellemi és testi harmónia legszebb jutalma volna. A sportbéké áldásos hatása megszüntetné az állandó surlódásokat és anyagi zavarokat.

Közgazdaság

JELENTKEZTEK AZ ELSŐ BANKBETÉTEK?

A Lupta szerint két nagy bukaresti bankba az utóbbi napokban igen jelentékeny betéteket helyeztek el. Ugy látszik, hogy az új kormány felébresztette a bankok iránti bizalmat is a közönség körében.

A GYÁRAK KEZDENEK ISMÉT HITELEZNI

BUDAPEST. Az utóbbi év kereskedelmi forgalmában egészen eltörpült a hitel jelentősége. Szakemberek becslése szerint a kereskedelmi hitel a korábbi évek arányának egytizedére csökkent és ez az egyik oka a forgalom állandó összezsugorodásának. Megérzik természetesen ezt a gyárak is, amelyek az utóbbi napokban kezdenek ismét kihitelezni. A hitelkondíciók természetesen még meglehetősen rigorózusak, de előreláthatólag rövidesen enyhülni fognak.

SZINHÁZ

Keleti Aranka kétszáz lejes előlegbotránya miatt megvált a színházról

CLUJ-KOLOZSVÁR. A nagymultu kolozsvári Magyar Színház egére egyre sötétebb fellegek tornyosulnak. A színház művészeti vezetésének hibáin kívül a nyomasztó gazdasági helyzet, a színház anyagi gondjai és a színházat adminisztráló tisztviselők provokáló módra napról-napra elkedvetleníti úgy a színház tagjait, mint a szórakozást váró közönséget.

A napokban a Magyar Színház egyik tehetséges drámai művésze Barsy Ödön keveredett afférba a színház adminisztratív személyzetével és emiatt önértében megsértődve, rövidesen eltávozott a színház kötelékéből.

A legújabb színházi botrány Keleti Arankával, a kedvelt és tehetséges szubrettel történt. A kedvelt és a közönség kegyeibe beférkőzött szubrett-primadonnának nagyváradi turné befejezése után Imre Sándor, aki a nagyváradi színháznál Janovics megbízottja, ki napi fizetésre 200 lej előleget akart adni. Keleti Aranka azonban 400 lejt kért, nemcsak azért, mert a társulat a brassói utazásra készült, hanem azért is, mert az örökös 50-70 lejes előlegek miatt kénytelen volt adós maradni hitelezőinek is.

De hiába kérte Imre Sándor, hogy előlegét 200 lejjel egészítse ki, ez — akárcsak adminisztratív kollégája a kolozsvári színháznál — hajthatatlan és kérlelhetetlen maradt.

Az önértetes, de különben összeférhető és szerény primadonna erre a méltánytalanságra azzal válaszolt, hogy a brassói turnén nem hajlandó fellépni s a saját pénzén, amit nagyváradi rokonaitól kölcsön kapott, visszautazott Kolozsvárra, s innen bukaresti szüleihez megy. Előbb azonban dr. Kraus Jenő kolozsvári ügyvédet megbízta, hogy augusztus elsejéig kötött szerződésének jogos érvényesítésére indítson pert a Magyar Színház igazgatója ellen.

Toscanini Párisban. Reinhardt, a világhírű rendező megállapodott Arthuró Toscaninival, hogy a bayreuthi ünnepi játékokon két operát vezényeljen.

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Junius 21 kedd. Róm. hath.
kath. Alajos, Prot. Alois, Gö-
rög. M. Julin. Izr. 17 Szivan.

Jóreggelt!

Az első fecske. Japulnak a pénzügyi viszonyok. Az ország visszanyerte ön- és közbizalmát. Egy bukaresti bankban megjelent egy betétes és palódi, hamisítatlan pénzt helyezett be. Sajnos, egy fecske még nem csinál nyarat.

A CFR a beekend-kirándulások céljaira új, titokzatos vonatokat állított össze. A nyári vonatot elindult és egy titokzatos állomásnál leszállítja a boldog utasokat. Ohó! Rajtuk nem lehet kifogni. Mi tudjuk, hogy a titokzatos állomás — a menyország.

Beszélgetés a Társadalomban.

— A Magyar Párt kolozsvári vezérei országosan népszerűek, de nem lokálpatrióták.

— ? ?

— Az egyik elnök Bethlen-i, a másik Vásárhely-i.

Örök művészet. Régi nagy színészeink az apostolok lovain jártak. A közelmúlt primadonnájának a kocsijából a lelkes ifjuság ki fogta a lovakat. A mai művésznőknek nem telik vasuti költségre.

Csak röviden:

— A paktum?

— Faktum.

— S a kártell?

— Nem árt, kell...

Diktum, faktum, paktum, punktum.

— Időjárás. Helyenként felhős, inkább derült idő várható, kisebb zivatarokkal.

— Inspekciós gyógyszerárak. Dr. Biró, Főter: Apostol, C. Reg. Ferd; Demeter, C. Motilor; Palóczy, C. Viet.

— Gróf Majláth Gusztáv Károly püspök édesanyjának exhumálása. Az erdélyi katolikusok püspöke Kolozsvárról egy igen kegyeletes aktusra utazott el. Folyó hó 23-án fogják ugyanis exhumálni és eltemetni a püspöknek a háború alatt meghalt édesanyját, ki a mai napig Magyarországon volt eltemetve. A püspök édesanyjának azonban az volt a kívánsága, hogy néhai férje a gyilkosság áldozatává lett Majláth György országbíró tetemei mellett legyen végső nyughelye. Ezt a kívánságát teljesítik most gyermekei, akik a grófnő holttestét exhumálják és Csehországba, Zavorába szállítják, ahol csütörtökön 23-án lesz a temetés.

— A május-juniusi illetmények kifizetése. Bukarestből jelentik: A király ma aláírta a dekrétumot, amely elrendeli, hogy a május és júniusi illetményeket ebben a hónapban kifizessék. A kifizetés a következő kiosztás szerint történik. A hadügyminisztérium kap 205.000.000 lejti személyi kiadásokra, 62 millió lejti anyagi kiadásokra, a pénzügyminisztérium 68 millió lejti személyi kiadásokra, 155 millió lejti anyagi kiadásokra, a közoktatásiügyi minisztérium 317 lejti személyi kiadásokra, míg a további összegeket ezek arányában osztják ki a kvóta szerint.

A hóstáti földészek elismerése egy magyar városi tanácsosnak

CLUJ-KOLOZSVÁR. Egyszerű, hétköznapi öltözetű, kedvesen ismerős kék kabátos emberek jártak ma szerkesztőségünkben. Jóvágású, egyenes beszedű, egyenes gerincű magyarok. Pedig a munka gyakran görnyesztí hétrét őket. De amikor kiszabadítják magukat a munka terhe alól s hivatalos dolgokban, közéleti ügyekben járnak el, olyankor ők is szabadnak érzik magukat és büszkén kiegyenesednek. Hóstáti földész polgártársaink voltak, régi jó ismerősök. Kéréssel jöttek. Kezükben volt lapjaink egy-egy száma s azokkal indokolták jövetelük célját. Azokban is az ő érdekeiket védtek, mondák ők, így eljöttek másodsor is, hogy tegyünk szót az érdekükben.

Egyszerű, mesterkéletlen szavakkal kérték, hogy az ő nevükben mondjunk köszönetet a régi kolozsvári interimár bizottság egyik tagjának, dr. Barta Ignácnak, aki rövid interimár bizottsági tagsága alatt őket egy több milliós méltány

talán tehertétel azonnali kifizetése alól mentette meg. Az ő közbelépésének köszönhetik ugyanis a hóstáti földészek, hogy az 1925—28-ig elmaradt pásztorbéreket, amelyeket a múlt év végén olyan könnyörtelenül be akartak egyszerre hajtani rajtuk, a gazdáknak nem kellett kifizetniök, hanem felebbezésük folytán, annak elengedését remélhetik.

E kéréshez hozzátették még, hogy azért jöttek hozzánk ezzel a kívánsággal, mert a multkor legelő ügyükben is állást foglaltunk mellettük és hiszik, hogy most is mellettük állunk. A Magyar Párt egyik tagozati ülésén Balázs István elnökük szintén elmondotta már ezeket, de az ottani viharos hangulatban nem volt hatása az ő egyszerű felszólalásának.

Ime, eleget tettünk kívánságuknak. És nyugodtak lehetnek, hogy minden közérdekű ügyben készséggel állunk ezután is szívesen a kis emberek érdekei mellett.

Rendületlenül kitart példátlanul
olcsó áraival

CZINK

festő és vegytisztítógyára.

A cigány bajusza. Tegnap este felé szitkozódva vezettek be a mentőállomás orvosi termébe egy részeg öreg cigányt. Az arcát és ruháját vastagon aludt vér borította. A három centis fejsebe meg mindig vérzett, de szája azért nem szűnt meg a szidalmakat és szitkokat szórni. Átkozta az egész civilizációt, mert őt a technika evik vívmánya, egy autó elgázolta. Pedig több a valószínűség arra, hogy disznóságig részeg állapotában ő akarta elütni a gyűlöletes autót. Az orvos a seb körül levágta a haját, hogy a fejsebet kimoshassa, mire a cigány látva az orvos kezében a csillogó ollót, kedvet kapott s ravasz ötlettel mindjárt egy ingyenes fodrász műveletre gondolt. — „En debreceni vagyok, mondta, — nem kolozsvári, vágják le már a bajuszom is akkor. — A kedélyes orvos nem volt rest, nem kérette kétszer is magát s egy alkalmas pillanatban fél bajuszát a kezében levő ollóval szakszerűen lenyisszentette. A tökrészeg cigány mit sem sejtve vonult el s a kapunál már megint a földön fetrengett. Reggel, mikor felébredt, nagy csodálkozva kereste a félbajuszát, de már minden hiába, az az örök enyészett honába költözött.

— Magyar művészek sikere Bécsben. Bécsből jelentik: A nemzetközi ének és hegedűversenyen magyar művészek igen szép sikereket értek el. A 17 magyar versenyző művész közül igen soknak nagy esélye van az értékes díjak elnyerésére.

— Hangverseny. A Kolozsvár árvaleány nevelő-intézet javára június 21-én a római katolikus főgimnázium disztermében hangversenyt rendeznek.

— Képesítések a kézdivásárhelyi tanítóképzőben. Folyó hó 13-án kezdődtek meg a képesítő vizsgák a kézdivásárhelyi román. kath. tanítóképzőben és folyó hó 17-én délelőtt 22 diák, ezek közül az első írásbeli után visszalépett egy, nem sikerült képesítője kilencnek és átment tizenkettő. A vizsgákon Chindea és Niculescu inspektorok voltak jelen.

— „Titokzatos“ vonatokat indít a CFR. A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy angol és francia mintára u. n. titokzatos vonatokat fog járatni. Ezek vasárnap, illetőleg ünnepnapokon közlekednek és az utasok, kirándulók nem fogják tudni, hogy hová utaznak. Az utasok esetleg szavazással fogják eldönteni, hogy hol kössenek ki.

Mi történt?

A Társadalom tegnapi bankettjén, amelyen a város magyar társadalmának javarésze vett részt és mindannyian a jókedv és öröm hymenláncával jegyezték el egymást, ebben a kedélyes, derűs hangulatban felállt az egyik kolozsvári magyar gimnázium igazgatója és a következőket mondotta:

— Uram, engedjék meg, hogy ebben a vidám hangulatban én egy szerény kéréssel forduljak önökhöz. Van egy szegény magyar diák, aki már második éve nem tud előállni az érettségi vizsgálatra, mert nincs annyi pénze, hogy a vizsgadíjakat lefizesse. Ha most mindenki csak öt-tíz lejt áldozna ennek a napnak az emlékére, a szegény magyar diák vizsgadíjára, nemcsak őt segítenénk elő tanulmányai elvégzésében, de eleget tennénk annak a kötelességnek is, amelynek szolgálatára 60 évvel ezelőtt ezt a baráti intézményt létesítették elődeink.

A jelenlévők megértő szeretettel fogadták az igazgató ötletes felszólalását és készséggel nyitották meg pénztárcáikat. Az öt-tíz-husz lejből pár perc alatt összegyűlt a szegény diák évek óta hiába vágya párt vizsgapénze. Sőt még ezen felül is maradt valami.

Ez történt.

— Növendékhangverseny. E hó 23-án este 9 órai kezdettel Hevesi Piroska és Pfeiffer Alfréd kiváló művészek növendékei hangversenyt tartanak a kath gimnázium disztermében.

— Az adóhivatal kegyes lesz és elfogja fogadni a pénzt. A pénzügyminiszter elrendelte, hogy az adóhivatalok aprópénzt is akármilyen mennyiségben elfogadjanak adófizetés alkalmával.

Vegye meg Ön is
amindennap késő délután megjelenő

Jóestét!
Ára 1 lej.

4 tömör oldalon gyorsan és biztosan informálja a legújabb hírekről.

Egyetlen délutáni napilap!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Calea Reg. Ferdinand 64—66.
Telefon: 61. (Mayer-nyomda.)

ÁGYNEMÜVARRÁST, géphimzést szépen és olcsón vállal Székelyné, Calea Regele Ferdinand 62. szám.

BICIKLIZNI tudó ügyes kifutófiu felvétetik. Cím a kiadóban.

KÉTSZEMÉLYES kitűnő karban levő sportkocsi eladó. Cím a kiadóban.

PAPIRUS

Cluj—Kolozsvár, Piața Unirii 22.
Telefonszám: 885.

PAPIRUS

— A kolozsvári pincérek nyilatkozata. A kolozsvári pincérmunkások szakszervezete közli a közönséggel, hogy a kolozsvári pincérmunkások nevében erre illetéktelen egyének egy megrendezendő táncmulatság javára gyűjtéseket rendeznek, ugyanakkor a vendégiparhoz közel álló gyárosokat, kereskedőket és iparosokat védnöki tisztásra kéri fel. A kolozsvári pincérmunkások szakszervezetének ezen akcióhoz semmi közük nincs, gyűjtésekre senkinek meghatalmazást nem adtak. A nyilatkozatot az összes kávéházak és éttermek pincérei magukévá tették.

— Szerencsétlenül járt bádógos. Végh Ábrahám 19 éves bádógossegéd a háztetőn dolgozott. A lába a ferde tetőn megcsuszott és egy felfelé álló bádóg éle a lábát a cipőt is átvágva súlyosan felhasította. Bevitték a közel levő mentőállomásra, ahol sebtét összevarrták.

— Öngyilkos lett a rendőrség cellájában. Tegnap délután a rendőrkészletű börtönében Böhm Margit 33 éves varrónő öngyilkossági kísérletet tett. A rendőri szabályok értelmében minden öngyilkosságra alkalmas eszközt elvesznek az őrizetbe vett vádlottaktól, úgy, hogy Böhm Margit kénytelen volt elvágni a balkarján az ütőeret, ami sikerült is és amikor tettét észrevették, már nagy vértócsa vette körül a meghalni akaró nőt. A kiszállott mentők az elvágott ütőeret elköltötték, majd pedig a sebtét bekötötték. Állapota nem veszélyes.

— Székely ünnepségek a Balaton mellett. Budapestről jelentik: A budapesti Székely Társaság, amely tevékeny részt vesz a magyar főváros társadalmi életében, tervbe vette egy székely napilap kiadását. Az előkészítő munkálatok előhaladtak stádiumban vannak. A Székely Társaság agilitására jellemző, hogy a közeljövőben székely ünnepséget szándékszik rendezni a Balaton mentén, székely írókat és művészekkel. Bemutatják a székely szokásokat, táncokat, viseletet és művészetet.

Betyárvilág a külvárosok uccáin. Abban az időben, mikor Kolozsváron a rablások és gyilkosságok egész sora folyt le, a kolozsvári rendőrség a közbiztonság érdekében megerősített rendőrszemeket rendelt ki a külváros uccáira. Ez a megerősítés úgy látszik nem szolgálja a kívánt célt, mert a külváros uccáin javában folyik a betyárromantika. Gyanútlan járókelőkre közapokorok zúdulnak a késő estéi órákban. Reméljük, hogy a kolozsvári rendőrség vezető emberei, kik a tiltásokról közismertek, gondoskodni fognak ezen anomáliák megszüntetéséről.

Villany-, házteléfono-, csengő- és vízvezeték-szerelési munkákat tökéletesen, jól és olcsón végez

Nádler,

Strada Avram Iancu (Petőfi-u.) 17. szám.

Ujabb konfliktus készül a Zsilvölgyében

Megint le akarják szállítani a munkabérek

BUCURESTI. A zsilvölgyi bányavállalat és a munkások között konfliktus tört ki, amely a kollektív szerződés felbontásához vezetett. A Petrosényben lefolyt tárgyalásokon a bányatulajdonosok panaszkodtak a súlyos gazdasági helyzetre, a petróleum konkurenciájára, az adókra, a CFR adósságaira és kérték, hogy a munkások járuljanak hozzá 20 százalékos bérleszállításhoz, továbbá a túlórák és ünnepnap munkadíjak 50 százalékos csökkentéséhez, a természetbeni segély megszüntetéséhez.

A villanydíjat is ezentúl a munkások fizessék. Ezeket kívánták a bányavállalat képviselői.

A munkások ezzel szemben rámutattak arra, hogy 1 év alatt már 38 százalékkal csökkentették a fizetésüket, további csökkentést nem bírnak el. A munkaadók mondanak le milliók tantíjairól és ne a munkások bőrén akarnak takarékoskodni. Az ügyben döntőbíró fog határozni, amelynek elnöke a munkaügyi minisztérium illetékes vezérigazgatója lesz.

Öt hónapig ártatlanul fogságban tartották,

aztán egy darab kenyér s vasuti jegy nélkül utcára került 28 udvarhelyi kispáros

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az udvarhelyi Kispárosok Szövetsége folyó év február 2-án Székelyudvarhelyen gyűlést tartott, melyen a kispárosok és kereskedők horribilis adójának leszállítását és az összes alkalmazottak leredukált fizetésének visszaadását kérték. Az ottani rendőrség a jogos követelések sürgétését kommunista izgatásoknak minősítette és 28 kispárost és kereskedőt letartóztatott.

A letartóztatás után Segesvárra vitték őket, ahonnan négy nap múlva tovább vitték Nagyszebenbe. Szebenből folyó hó 6-án Kolozsvárra hozták a foglyokat s itt a törvényszék csütörtökön tárgyalta az államellenes izgatással vádolt 28 udvarhelyi kispáros és kereskedő ügyét.

A kolozsvári törvényszék büncselekmény hiányában mind a 28 vádlottat felmentette, azonban ennek ellenére sem bocsátották őket szabadon.

Az ártatlanul szenvedő foglyok erre éhségstrájkot kezdtek, amelynek aztán meg lett az eredménye. A tegnapi napon szabadon

bocsátották az öt hónapig ártatlanul kint volt foglyokat. Mind egyikük szegény ember, egyiküknek sincs egy vasa sem és vasuti jegyet sem adva a hazautazásra, kitették őket egy idegen város forgatagába hajlék és egy falat kenyér nélkül.

Éhségtől elgyengülten, szédülő fejjel jártak hivatalról-hivatalra, rendőrségre, törvényszékre vasuti jegyért könyörögve, de mindenütt elutasították,

mert a minisztérium legújabb rendelete értelmében politikai foglyoknak nem jár vasuti jegy.

A 28 ártatlanul szenvedett udvarhelyi kispáros és kiskereskedő azóta hasztalanul rója a város utcáit s ha eddig önszántukból folytatták az éhségstrájkot, most az állam rideg szűkmarkúsága miatt éhségstrájkolnak.

A hatóságoknak mindenesetre meg kell találniuk a módot arra, hogy ez a 28 ember hazamehessen, mert különben az éhség tényleg bűnözésre kényszerítheti agyongyötört fejüket.

S P O R T

Az olimpiai vivók nyilatkoznak a „Jóreggelt”! munkatársának

A budapesti vendégek vezetője Székely László erdélyi ember

CLUJ-KOLOZSVÁR. A magyar olimpiai vivók tegnap esti gyönyörű szereplése hosszú időnkig emlékeztetnek napja lesz a kolozsvári sportéletnek. Voltak már szép és érdemes akciói Kolozsvár sportegyesületeinek, nemzetközi nagy értékek gyakran jelentek meg a pályáinkon, de ezek között is kiemelkedő eseményként foghatni még sokáig a magyar vivó olimpiakon kolozsvári szereplése.

Petschauer, Kabos s a fiatal Gerevich nemcsak a magyar vívósport büszkeségei s nemcsak a magyar színek büszke viselői a nemzetközi olimpiáson, de ezenkívül is derék és kedves emberek, akiket az egész magyar sportközönség szeret és megbecsül s ép ezért a rajongáson kívül nagy érdeklődéssel fogad minden szót, minden nyilatkozatot, amit kedvencei tesznek.

Az olimpiakonok kétségtelenül világhírű személyén kívül minket erdélyieket közeli érdekelhet, hogy a budapesti vendégek illusztris vezetője, Székely László, erdélyi ember, Kolozsvárt született s Székely Károly volt polgári iskolai igazgató fia. A régi kolozsváriak közül sokan emlékeznek még rá s családjára, amely Kolozsvár társadalmi életében élénk szerepet vitt. Legelőször őt kérdeztük meg tehát. Szinte meghatóan mondta:

— Kolozsvár, hát mit is mondjak én most hirtelen. Annyi emlék, szál köt ehhez a városhoz, hogy azokról nem lehet ilyen távirati stílusban beszélni. Örömmel jöttünk mindannyian. S itt szívesen fogadtak. Megható fogadtatásban részesültünk. És a rendezés? Elsőrangú. Reméljük, hogy a kolozsváriak is szívesen fognak visszagondolni

ránk.

De már viszik is el, dolga van, rövid az idő. Petschauer fogjuk meg a kulisszák mögött. Melege van. Törli a homlokát. De hájos és elragadó.

— Kolozsvárról csak Hunyadit ismerem. Sándorkát. De ez éppen elég ahhoz, hogy rajta keresztül egész Kolozsvárt szeressem. Vajjon itthon van-e? Hát nem jött el meg nézni minket? Na, megállj Sándor, én sem megyek el az új darabod premierjére.

Pérsze csak tréfából. Sándor nem volt itthon, egyébként egész biztosan ő is ott lett volna a színpadon, a kulisszák mögött.

Még sokáig tréfál. Kedveskedik. Roppant jókedvű. Nem csoda. Bohém. Örök életében színészek, írók, művészek között él. Ő is művész. Nagy művész. A kard művésze.

Kaboshoz megyünk. Ott ül az utolsó sorban a zsűri mögött.

— Voltam már itt. — mondta, — rég, pár napra, vendégként. És most éppen erről a pár napról kezdene beszélni, amikor a zsűri szólítja. Mennie kell. Feláll. Nevet. Veszi a kardját és a sisakot. És mint egy modern hős, egy modern gladiátor — már is ott van a színpad elején, már ossza is vágásait. Szenzációs. Tüneményes.

Ilyen kedves, szimpatikus fiúk ezek a vivók. A fiatal Gerevich is. Sajnos, vele nem beszélhettünk. Rövid volt az idő, menniük kellett. Az éjfél gyorsan már el is vitte tőlünk. Előbb Pestre. Aztán nemskára Los Angelesbe. Az olimpiászra.

Az Universitatea nyerte a nagyváradi körmezőkést

NAGYVÁRAD. A nagyváradi körmezőkésen szereplő Universitatea futbalcsapata, mely vasárnap a NAC csapatát 5:2 arányban hengerelte le, hétfőn a Törekvés jóképességű csapatával játszott. Az Universitatea ismét szenzációs játékot produkált és eldöntetlen eredményt ért el. Az Universitatea ezzel a mérkőzéssel a pünkösdi körmezőkés győztese lett. Eredmények: Universitatea—Törekvés 2:2 (2:1). NAC—Crisana 3:1 (1:0).

Kimerültség miatt szenvedett vereséget a magyar válogatott Svájcban

A magyar válogatott futbalcsapat, mint ismeretes, az Európa-kupa mérkőzések során vereséget szenvedett Svájc válogatottjaitól. Dr. Máriássy szövetségi kapitány szerint a magyar csapat feltétlenül győzelemmel szerepelt volna a mérkőzésen, ha nem a bajnoki szünet fáradalmi után játszik. A magyar csapat így is magas színvonalú játékot produkált s csak a második félidőben ütközött ki a fáradtság rajtuk. Dr. Máriássy szerint a magyar csapatnak feltétlenül hosszabb pihenőre van szüksége.

Lapelárusító fiukat, lányokat felvesz a kiadóhivatal

mondja meg
Mindenkinek: a

„Cristal”

gallériái a legfényesebbek és legszebbek

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj—Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64—66. Telefonszám 61.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.